

En nybliven bussförare tänker högt,

"Men här står det ju att du har busskörkort?" "Javisst" svarade jag och visade upp mitt tio minuter gamla busskort! "Sitt ner Löberg!" sa han med ett stort flin. Så var det avklarat! Jag var Spårvägare och bussförare. Nu jävlar skulle det köras!

För att dryga ut studentkassan och överleva bestämde jag mig för att börja köra buss. Men det fanns ett problem - jag hade inget busskort eller körkort för tung trafik över huvudtaget. I lumpen hade jag visserligen kört lastbil med släp, bland annat en stor Bofors kanon, och det var allt. Lite senare blev vi ett gäng som bestämde oss för att hyra en buss med lärare och fixa det ganska så snabbt. Vi var fem stycken, en filare från Götaverken, två taxiförare, en från en budfirma och undertecknad. I april besökte jag Spårvägen för att söka jobb då jag räknade med att klara av busskortet och vara klar innan sommaren. Man måste ju tro på sig själv! Jag var ju 22 år och hade kört bil i fyra år!

En gammal Spårvägare tog emot och jag frågades ut om rätt mycket. Tillslut fick jag frågan;

- Har du busskort?

- Javisst, svarade jag och ljög så de ekade i de gamla tegelstenarna på bussgaraget i Gårda.

- Bra! sade han och fortsatte, då kan du börja onsdagen 25 maj klockan 10:00 och möta upp i utbildningslokalen på Stampgatan.

Numera är denna byggnad riven och nu är det studentbostäder och lägenheter på området.

- Visst, svarade jag utan att röra en min. Datumet passade bra då jag slutade studierna fredagen veckan innan. Nu var ju problemet att jag måste ta busskortet innan den 25 maj, annars hade jag inget sommarjobb och no money. Jag berättade läget för mina kollegor och lärare på körskolan och alla tyckte att vi kunde ge järnet då alla vill bli klara snabbt. Tillslut kom dagen då vi skulle köra upp och datumet kom från Vägverket, onsdagen 25 maj klockan 06:30 i Högsbo! Samma dag jag skulle börja på Spårvägen kl 10:00!

Nu blev det tajt! Jag hade 3,5 timmar på mig innan jobbet på Spårvägen började. Först skulle vi göra teoriprovet på 45 min och därefter uppkörning.

Jag läste teorin hemma på kvällarna så ögonen såg ut som kaninögon - eller snarare som skylten för Infart förbjuden. Dagen kom för provet och uppkörningen och under teoriprovet sprack en taxiförare och budbilsföraren. De var dåligt pålästa och för taxiföraren var det kanske språket också, han var finne. I dag finns det knappt någon finne som kör taxi i Göteborg, utan det överlåter vi åt läkare, ingenjörer, lärare och ekonomer från Iran, Irak och Libanon. Varför tar så få arbetslösa "födda svenskar" jobb som taxiförare? Nej de vill förmodligen inte jobba annat än

mellan 08:00 och 16:00! Det är väl mer lönsamt att stämpla!

Nåja, vi kör vidare. Tre negerpojkar kvar således. (Aj, aj, aj neger får man inte skriva, men norrbagge går bra!? Vad säger DO om ordet norrbagge - ett skadedjur?)

Vi satte oss i bussen och började köra. Andra taxiföraren fick nöjet att börja. Vid Korsvägen var han ute ur leken då bakdelen av bussen kom upp på trottoaren vid övergångsstället och tji fick han. Skylten vid övergångsstället klarade sig med två millimeters marginal och tanten i rullstol trodde säkert att sista stunden var kommen. Nu var vi två kvar, filaren och jag. Han tog plats och han klarade sig. Han hade inga problem med filkörningen!

Jag satte mig i sitsen och fick besked om att köra till parkeringsplatsen på Åby travbana. Gjorde en del manövrar varav en tuff, fickparkering mellan två stolpar som jag lyckades hyfsat med. Stolparna står fortfarande kvar. Fick därefter besked att åka till Valhallabadet och att parkera där. Väl framme förstod jag att jag hade klarat mig, vilket inspektören bekräftade. Filaren frågade om vi inte skulle ta en fika och fira "lappen", men jag avböjde då jag hade tio minuter på mig till utbildningslokalen i Gårda!

Jag rusade iväg och fem över nio knackade jag på dörren till lokalen och gick in. Där satt den gamle militäriska Spårvägsinspektören i full uniform och där mössan låg perfekt placerad framför honom i 90 graders vinkel mot bordskivans framkant. Han hade även en liten mustasch under näsan (Hitlers svenska släkting?) och frågade:

- Vad heter du min gode man?

- Löberg, svarade jag.

- Jaha fortsatte han, du börjar din karriär med att komma fem minuter för sent redan första dagen!

- Ja, men jag har varit och tagit busskort, svarade jag sanningsenligt.

Han tittade i papperna en kort stund och sa:

- Men här står det ju att du har busskort?

- Javisst svarade jag och visade upp mitt nytagna busskort!

- Sitt ner Löberg! sa han med ett stort flin i nyllet vilket innebar att mustaschen delade sig och han såg inte ut som Hitler! Så var det avklarat! Jag var Spårvägare och bussförare. Nu jävlar skulle det köras!

Efter några dagar fick vi våra ID-kort som också fungerade som biljett till alla Spårvägens linjer, dygnet runt och året om och endast behövde visas upp i samband med kontroll. Inte alls så dumt att åka gratis! Efter det följde två veckors kurs där man fick lära sig alla linjer tillsammans med en instruktör och ett par andra nya Spårvägare. Sammanlagt blev det en månads utbildning med full lön!

Sedan kom dagen då man äntligen skulle köra som ensam förare för första gången och jag fick linje 60 som populärt kallades för "Fisförnäma linjen"

då den oftast var befolkad av fisförnäma kärringar från Johanneberg och Viktor Rydbergsgatan som då tillhörde de "finare" stadsdelarna i Göteborg. Efter en dag förstod jag vad öknamnet innebar då man ofta behandlades som kärringarnas egen privatchaufför och de begärde med sina skorrande r att man skulle stanna där de bestämde. Så dé så! "Njet" svarade jag då detta var i början av 70-talet och alla vi studenter var då mycket vänsterorienterade. Fan vet om inte jag även läste Gnistan! Nu har man ju blivit klokare med åren och lämnat allt vad dödgrävande vänsterpolitik står för - en politik som har ställt till med en massa elände som krig, förtryck, etnisk utrotning och död. Kärringen ställde sig jämte mig och jag bad henne gå en meter längre bak så att jag kunde se åt höger och i höger backspegel att passagerarna hade gått av. Kärringen svarade nej och påpekade att "svenska" chaufförer på denna linje minsann lät henne stå där hon ville! Min norska brytning hade gjort sig gällande och jag ruvade på en hämnd! Hade det varit Kålle som var på väg till jobbet på Götaverken så hade han snällt flyttat sig och min norska hade han uppskattat. En dålig Norgehistoria hade han avlämnat, som jag säkert hade hört femtielva gånger och med ett skratt gått några steg bakåt i bussen.

Plötslig kom chansen till hämnd mot kärringen. Mot en korsning med mycket trafik gasade jag lite extra och blev naturligtvis "tvungen" att tvärnita. Detta innebar att kärringen dök framåt med tårtan i näven och hamnade på den förlängda instrumentbrädan vid värmefläkten. Tårtan träffade brädan först och sedan kom kärringens hand och tryckte till tårtan så att grädden och tårtbotten trycktes ut genom hörnen i pappkartongen! Yes! Där satt den! **Efter den efterföljande** utskällningen från kärringen pekade jag på skyltarna på väggen där det stod "Stå ej inom markerad område" och "Tala ej med föraren under färd". Kärringen skulle anmäla mig, men jag hörde aldrig något!

En annan dag hoppade jag på en spårvagn, naturligtvis utan att stämpla, och ställde mig vid biljettapparaten i civila kläder, jeans, t-shirt och gympadojor. Då jag vid denna tid även hade långt hår, som då var modernt och innan det hade försvunnit från hjässan, bidrog säkert till händelsen. Två äldre tanter satt längst fram och började med att högt och tydligt diskutera att ungdomen idag minsann inte var som på deras tid. "Åka spårvagn utan att stämpla!" De tittade surt på mig. De gjorde aldrig något sådant. Att klä sig snyggt kunde ungdomen heller inte och långt hår och sådan där hemsk musik som de spelade. Usch och tvi.

Jag bestämde mig för att rätas lite med dem och tog fram spårvägens ID-kort och sa högt och tydlig; "Biljettkontroll" medan jag gick fram till dem. Tanterna tappade hakan av förvåning och grävde fram biljetterna ur handväskor stora som resväskor. Jag studerade dem mycket, mycket noggrant, höll upp dem mot ljuset, gick bort till biljettapparaten och låste upp den med min spårvägsnyckel för att kolla inställningarna. Tanterna satt och vred sig av pinsamhet då alla ögon i vagnen var riktade mot dem.

"Allt OK", sa jag till dem och påpekade samtidigt, högt och tydligt, att de satt på platserna för handikappade och anmodade dem hövligt att välja en plats längre bak! "Dö, de gjorde du bra grabben!" Kommentaren kom från en farbror, en Källe, sittandes bakom tanterna och som med stort intresse hade följt det hela. Tanterna gick av vid nästa hållplats.

Här kommer en till anekdot när jag ändå är i gång: En dag när jag körde var bussen nästan fullsatt, så kom det på en lång yngling, smal som en sticka, finmig, med långt hår och slitna kläder. Han stämplade och slänger sig ner jämte en tant, bred om baken som en laggårdsdörr och fet. Hans långa ben hittade liksom ingen plats utan han sträcker ut dem rakt framför sig och lutar sig bakåt och verkar sova. Jag ser i spegeln att tanten mer och mer retar upp sig på grabben men hon kniper käft!

Vi nästa hållplats kommer det på en gammal gumma med käpp och tittar efter en ledig plats. Nu fick tanten möjlighet att öppna mat-intags-hålet: "Nu får du allt resa på dig så blir det plats för en till!" Då "vaknar" grabben, tittar på tanten och säger högt: "Om du reser på dig kärring så blir det plats för två till!" Grabben reste sig dock och gamla gumman fick sitta. Tantens knep käftens resten av resan. Jag njöt!

En annan en gång fick jag Veckans Ros i tidningen GT! Det var en härlig försommardag i slutet av maj och solen värmde redan klockan 06:00 på morgonen. Himmelen var blå, livet kändes underbart och alla tentorna var avklarade. Skulle köra linje 40 som då gick från Nils Ericsson-platsen, Göta Älvbron, Brunnsbo, Selma Lagerlöfs Torg och Ingebäcks Elementfabrik. Denna fabrik var redan då nerlagt och som stod som ett minne över produktion av betonghusen i Hammarkullen, Hjällbo, Bergsjön och Gårdsten under sent 60-tal. Ni vet, miljonprogrammet!

Ut till Hisingen var det inte många passagerare, men in var det desto flera. Mest män. Dessa skulle till sina arbeten och började tidigare än kvinnorna som kom någon timme senare och som oftast hade nått kontors- eller expeditjobb. Männens visade ingen större glädje över att börja jobba tidigt. Annat var det när kvinnorna kom. De var glada och kvittriga oavsett ålder. Utmed denna linje bodde det oftast unga familjer och inte med så mycket pengar som gubbarna och tanterna i Johanneberg. Den absolut sista berättelsen kommer här och i detta fall fick jag *inte* dagens ros!

Något år efter att jag började fick vi de då nya ledbussarna. De var toppmoderna med halvautomatisk växellåda samt hög och låg växel. När bussen var tom var det ett jävla drag i åbäcket. Vi fick en endagars utbildning på bussen och sedan ut i trafik.

Sent en sommarkväll i slutet av juli var det få passagerare på linje 40 och jag hade fått en ny ledbuss. Vid Brunnsbo tittade jag bakåt i bussen och upptäckte att den var tom och då flög det en jävel i mig. NU skulle bussen testas som den aldrig hade testats förr. Jag startade på låg växel och gav

järnet så att bussen nästan spann loss i lösgruset på asfalten. Växlade snabbt och det gick fort! Första kurvan fick jag hålla i ratten för att inte halka av stolen. Sedan kom jag på den lysande idén att ta mikrofonen, höjde volymen till max och började sjunga snuskiga visor från LP-skivan "Bordell Mammans Visor". Den ena värre än den andra som "Runka mig med vita handskar", "Får jag komma i din M..." och så vidare.

Jag har aldrig kört buss så vårdslöst som denna sommarkväll utan trafik och i varje sväng fick jag nästan sladd på bakdelen av bussen. Nu hade man flyttat ändhållplatsen från Ingebäck till några platser efter Selmas Torg. När jag körde ner för en liten slänt och runt i vändslingan lyckades jag äntligen att få bakdelen att sladda! Jag drog stolt åt handbromsen, stängde av högtalaren och motorn och det blev helt tyst i bussen. Då hör jag ett ljud, någon som stönar och ett ljud av metall mot metall. "Oj då" tänkte jag, "har jag kört sönder bussen?" - Å, å, aj, låter det bakom mig. "Herregud" tänkte jag och vände mig om och tittade bakom min rygg där en stor reklamskylt för tandkräm satt och dolde från min innerspegel sikten till just denna plats. Där satt en likblek skakande gammal gumma och nästan grät! Metallljudet kom från hennes kryckor! Ridå! Jag erbjöd mig att hjälpa gumman av bussen men det vågade hon inte, utan puttade bort mig, samlade ihop sina kryckor och staplade ner för trappan. Där vände hon sig om och tittade på mig och sa:
- Detta var en hemsk, hemsk resa!

Min första tanke var naturligtvis att morgonen därpå blir jag inkallat till trafikchefen och sedan får jag sparken! Men jag hörde inget. Gumman måste ha varit så chokad att hon hade glömt allt! Vilken hållplats gumman egentligen skulle gå av på det vet jag ej. Hon hade aldrig någon möjlighet att dra i snöret eller trycka på knappen innan rätt hållplats. Hon hade mer än nog med att hålla sig fast.

Nu är det slut på busshistorier! Glöm inte att vid dessa händelser var jag mycket yngre och inte så mogen som nu - nåja.

Terje V. Löberg, Nyfiken, teknisk entreprenör, flyg- och fotointresse, god mat o dryck, resor mm